

Toplum ve Hekim Yayın Kurulu'ndan

Erken seçim kararı ülkede siyaseti yeniden hemen herkesin öncelikli gündemine oturtmuş görünüyor. Birileri bu hareketlilikte yine değişmez bir kararlılıkla, 'TTB politika yapmasın!', 'TTB hekimlerin özlük haklarıyla ilgilensin!' biçimindeki söylemlerini yinelemeye başladı. Acaba TTB ya da benzer demokratik kitle (meslek) örgütlerinin söylendiği gibi politikanın dışında kalması gerçekçi mi, mümkün mü? Politika, "toplumsal sınıf, grup ve partilerin sınıfsal çıkar ve amaçları yönünde belirledikleri etkinlikler ..." olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma göre TTB ister üyelerinin mesleki-hekim kimlikleri, ister sağlık ekibinin tümünü kapsamaya çalışan sağlık emekçisi-çalışanı kimliği, isterse üyelerinin çok büyük çoğunluğunu da kapsayan üst kimlikleri(emek gücünü satmak zorunda olanlar) üzerinden çıkarları için etkinlikte bulunsun politika kazanının dışında kalması mümkün değil. Daha doğrusu yaptıkları-yapacaklarının tümü politika tanımının içeriğinde yer alan uygulama-etkinlik olacaktır. Bununla birlikte politika dışında kalmalı demek ne kadar gerçekçi değilse, bir o kadar da karşı taraf adına politika yapmanın, TTB'yi etkisizleştirmek adına 'oto-kontrol' yaratma girişimlerinin bir parçasıdır.

Hekimlerin çıkarı ile hastalarının-toplumun çıkarı temelde çelişmemektedir. Hekimler dahil tüm sağlıkçıların toplumun diğer üyeleri ile birlikte sağlıklı olabilmeleri için hem hastalıkları önleyici hem de sağaltıcı sağlık hizmetlerinden önce beslenme, barınma, eğitim vb. toplumsal yaşantının bütün alanlarıyla ilgili insan olmaktan ve insan kalabilmekten kaynaklı gereksinimlerinin barış ortamında karşılanması gerekmektedir. Toplumun büyük çoğunluğunun-emek gücünü satmak zorunda olanların sözü edilen gereksinimleri karşılanmadan sağlıklı olabilmeleri söz konusu değildir. Onun için kapitalist üretim biçiminin egemen olduğu günümüz Türkiye'sinde hem kendimizin hem de toplumun sağlıklı olabilmesi toplumsal kaynakların bölüşümüne yönelik sosyal müdahalelerden geçmektedir. İşsizlik, çatışma ortamı, yoksulluk varken, korku toplumda egemen kılınmaya çalışılıyorken, ücretler sürekli geriliyorken, sağlık hizmeti, ilaç, eğitim parayla satılıyorken kısaca toplumun hayatında barbarlık hakim hale gelmişken insan(lar)ın sağlıklı olabilmesi mümkün değildir. Ülkemizde yaşanmakta olan bu durumun somut sonuçları sağlık göstergelerine de yansıyor. Bölgeler arasında, kır-kent arasında ve toplumsal katmanlar arasında sağlığa eşitsizlikler yıllar içerisinde artıyor.

Bildiğimiz başka bir gerçek, insan olmanın gerektirdiği ihtiyaçlar karşılanmadan, yalnızca sağlık hizmetinin topluma sunuluyor olmasıyla da sağlıklı olunamayacağıdır. Kaldı ki herhangi bir hükümetin sağlık hizmetlerini diğer sosyal alanlardan ayırarak, tek başına parasız olarak sunması ya da özlük hakları alanında hekimlere veya farklı meslek gruplarına ayrıcalık tanınması da mümkün değildir. Görece bir ayrıcalık tanınıyor görünse de toplumda hakim kılınan ilişkilerin insanlık adına genelde olumsuzluk içerdiği ve ürettiği bir ortamda böyle bir ayrıcalık insan olmak ya da insanca yaşayabilmek için yeterli olamayacak; bir işe yaramayacak yalnızca o grubun dahil olduğu-olması gerektiği bütünlüklü yapıdan kopup sisteme entegre olmasının aracı olacaktır. Barış ortamının sağlanması, işsizliğin, eğitimsizliğin, sağlıksızlığın azaltılması (eradikasyonu-ortadan kaldırılması- değil) ancak bütünlüklü bir yaklaşımla, toplumsal kaynakların toplumun refahı için kullanılmasıyla yani bu alanların toplumsal bölüşümün yeniden düzenlendiği alanlar haline gelmesiyle gerçekleşebilir. Türkiye'de barışın egemen kılınması, herkesin insanca yaşayabilecek bir gelire sahip olabilmesi, düzenli ve tek bir işte güvenceli olarak çalışabilmesi, sağlık hizmetinin, ilacın, eğitimin parasız olarak sunulması, bu alanların giderlerinin genel bütçeden karşılanması talep edilmelidir. Ancak bu talep de yetmez. Genel bütçe faizin, rantın, sermayenin öncelikle vergilendirildiği, dolaylı vergilerin kaldırıldığı, çok olandan çok alınan bir vergi sistemi düzenlenmesiyle sağlanmalıdır.

Biliyoruz ki bu talepler politik taleplerdir. Hükümet olmanın en yakın adayları olarak adı geçen ne şimdiki hükümetteki parti, ne sağdaki birleşmelerin ne de soldaki birleşmelerin partileri söz konusu taleplerimizi karşılamak istemiyorlar. İsteseler de DB, IMF kısaca uluslararası sermaye ve yerli taşeronlarıyla ilişkileri reddetmeden karşılayamayacaklardır. Talep ettiklerimizi alabilmemizin bir yolu, TTB'nin de içinde olduğu emek cephesinin, taleplerimizi gerçekleştirmek için mücadele edecek adayları kendi adına bulup çıkarmasından geçiyor. "Oyum boşa gitmesin" kaygısının yol açtığı zorunluluklardan hem kendimizi hem üyelerimizi hem de geniş toplum kesimlerini çıkartmak için bir an önce harekete geçmek ya da geçenlere destek vermek gerekiyor...

2006 yılının son iki sayısını bir arada ancak 2007'nin Mayıs ayında sizlere ulaştırabiliyoruz. Sağlık Sistemleri dosyası kapsamında, geçen yılın Haziran ayında başlayan çalışmayla oldukça kapsamlı bir ürün elde edildi. Bu nedenle yılın son iki sayısını birleştirmek durumunda kaldık. Dosyanın elinizdeki bölümünde konunun genel çerçevesiyle ilgili iki yazıyla birlikte, sağlık hizmetlerinin finansmanında ağırlıklı olarak genel bütçeyi kullanan ülkeler yer alıyor. Ayrıca, her yıl olduğu gibi son sayımızda dizinimize de yer verdik. 2007'nin ilk iki sayısı da, bu sayıdaki grubun devamı ile özel ve kamu sigortacılığını sağlık finansmanında ağırlıklı olarak kullanan ülkeler ve uluslararası kuruluşlarla ilgili sağlık sistemleri yazılarıyla, kısa süre sonra birlikte yayımlanacak.

23 Temmuz'un sağlık için zorunluluk olan barış ve eşitlik umudumuzu yaşama geçirebileceğimiz gün olarak doğması isteğimizi paylaşıyoruz.